

 Numismaattisella järjestötoiminnalla on Suomessa jo 90 vuoden perinteet; maamme ensimmäinen numismaattinen yhdistys perustettiin vuonna 1914. Alueellisia numismaattisia yhdistyksiä alkoi syntyä ympäri maata 1950-luvulla. Helsingin Numismaattisen Yhdistyksen perustamista alettiin puuhata syksyllä 1970. Keväällä 1971 yhdistykselle laadittiin säännöt ja sen perustamisesta tehtiin ilmoitus yhdistysrekisteriin toukokuussa 1971. Yhdistyksen säännöt vahvistettiin virallisesti 6. elokuuta 1971. Yhdistyksen ensimmäinen virallinen kokous pidettiin 24. elokuuta 1971. Samassa kokouksessa vahvistettiin yhdistyksen huutokauppasäännöt ja jäsenmaksun suuruus: kymmenen markkaa. Yhdistyksen toiminta-aatteesta mainittiin syyskuussa 1971 laaditussa yhdistyksen ensimmäisessä jäsenkirjeessä seuraavaa: "yhdistyksen tarkoituksena on järjestää huutokauppatilaisuuksia jäsenilleen kerran kuukaudessa ja sen lisäksi muutaman kerran vuodessa esitelmätilaisuuksia ja erillisiä vaihtotilaisuuksia". Yhdistyksen ensimmäinen julkinen kokous pidettiin Helsingin Taidehallissa 7. syyskuuta vuonna 1971. Kokouksen ohjelmassa oli yhdistyksen perustamisvaiheiden ja toimintalinjojen esittely, jonka jälkeen seurasi pienoishuutokauppa. Vuoden loppuun mennessä yhdistykseen oli liittynyt yhteensä jo noin sata jäsentä. Vuoden 1972 kuluessa yhdistyksen toiminta alkoi vakiintua ja jäsenmäärä kasvoi tasaisesti. Yhdistys päätti anoa Suomen Numismaatikkoliiton jäsenyyttä, joka hyväksyttiin Suomen Numismaatikkoliiton syyskokouksessa Lahdessa 28. lokakuuta 1972. Yhdistys on toiminut Suomen Numismaatikkoliiton syyskokouksien isäntänä vuosina 1991, 1996, 2001 ja 2006. Syksyllä 1972 päätettiin aloittaa myös yhteistyö Suomen Postimerkkeily Oy:n kanssa Suomen raha- ja seteliluettelon julkaisemiseksi. Tämä yhteistyö jatkui aina vuoteen 1993 saakka. Näiden vuosien aikana valmistui yhteensä parikymmentä Suomen rahojen luetteloa, joita jaettiin ilmaiseksi yhdistyksen jäsenille. Seuraavina vuosina yhdistyksen toiminta jatkui vakiintuneita latuja. Kokouspaikkoina toimivat Hotelli Helsinki ja Suomen Taiteilija-seuran tila Ainonkadulla. Uuden huutokaupanhoitajan myötä yhdistyksen huutokaupatoiminta vilkastui vuodesta 1974 alkaen ja samalla myös yhdistyksen taloudellinen tilanne parani. Vuonna 1975 yhdistys järjesti Helsingin ensimmäiset rahamessut, jotka saivat erittäin hyvän vastaanoton. Messuilla oli näytteillä erilaista numismaattista esineistöä primitiivisistä maksuvälineistä kunniamerkkeihin. Rahamessujen kunniaksi valmistettiin myös "ploodu" ja hopeinen muistoplaketti. Nämä ensimmäiset rahamessut toimivat esikuvana niille lukuisille muille vastaavanlaisille messu- ja keräilytapahtumille, joita monet muut numismaattiset yhdistykset ovat järjestäneet vuosien varrella. Yhdistys järjesti joulukuussa 1977 Jugendsalissa numismaattisen kilpailunäyttelyn, johon osallistui 17 näytteilleasettajaa. Näyttely sai hyvän vastaanoton yleisöltä ja se huomioitiin myös päivälehdissä. Yhdistyksen kokoukset siirrettiin vuoden 1977 aikana Kafe Matildaan Linnakoskenkadulle, joka toimi yhdistyksen kokouspaikkana aina 1990-luvun alkuun saakka. Keväällä 1978 yhdistys hankki myös oman poletin, jota valmistettiin 200 kappaletta. Jäsenet saivat lunastaa poletin viiden markan hintaan. Yhdistyksen huutokaupatoiminnassa oli samoihin aikoihin myös vaikeuksia, koska "vain harvat yhdistyksen jäsenet jättivät kohteita huutokauppoihimme". Vuonna 1981 järjestettiin yhdistyksen 10-vuotisrahamestit ja suurhuutokauppa Hotelli Presidentissä. Syksyinen sadesää verotti tapahtuman ja huutokaupan osallistujamäärää, joten tapahtumasta koitui yhdistykselle tappioita. 1980-luvun alkupuolella yhdistyksen toiminta jatkoi vakiintuneita muotojaan ja rahahuutokauppoja järjestettiin Kafe Matildassa, Katajanokan Kasinolla ja ravintola Vanhalla Polilla.

<p>Syksyllä 1986 järjestettiin yhdistyksen 15-vuotisjuhlanäyttely Galeria Hagelstamin tiloissa. Näyttelyyn osallistui 12 näytteilleasettajaa ja siihen tutustui yli tuhat vierasta. Näyttely sai paljon huomiota sanomalehdissä. Marraskuussa järjestettiin epävirallinen 15-vuotisjuharisteily Tukholmaan.</p> <p>Vuonna 1987 hallitus vahvisti kultaisen jäsenmerkin (ansiomerkki) jakosäännöt. Merkki voitiin myöntää yhdistyksen ansioituneelle jäsenelle tai lahjoittajalle. Yhdistyksen kultaista jäsenmerkkiä valmistettiin kymmenen kappaletta. Marraskuussa 1987 yhdistys teki vierailun Suomen Pankin uuteen setelinäyttelyyn. Vuoden 1987 suurhuutokaupat järjestettiin Taiteilijakoti Lallukassa.</p> <p>Vuonna 1988 yhdistys osallistui kahdella näyttelyllä jugendsalissa pidettyyn "Helsinki pääkaupunkina 175-vuotta" -näyttelyyn. Vuoden 1988 jälkeen yhdistyksen hallituksen kokoonpanossa ei tapahtunut muutoksia lähes kymmeneen vuoteen.</p> <p>Vuoden 1989 alussa yhdistys lahjoitti MTV:n "Huuda pois" -ohjelmaan Mannerheim-reliefin. Vuonna 1989 yhdistyksen edustajat tutustuivat SKOP:in Säästöpankkimuseoon Espoon Matinkylässä ja Suomen Urheilumuseoon Helsingissä. Kevään ja syksyn suurhuutokaupat pidettiin Lallukan taidekodissa.</p> <p>Vuonna 1989 yhdistys suoritti tutustumis- ja huutokauppa vierailun Postipankin Unioninkadun tiloihin. Syksyn huutokauppa järjestettiin Hotelli Aurorassa, josta tuli yhdistyksen uusi kokous- ja huutokauppapaikka lähes kymmenen vuoden ajaksi.</p> <p>Vuonna 1990 vahvistettiin yhdistyksen uudet huutokauppasäännöt. Saman vuoden maaliskuun huutokaupassa rikottiin suomalaisen metallirahan myyntihintaennätys, kun kahden markan raha vuodelta 1867 myytiin ennätyshintaan 182 000 markkaa. Keväällä yhdistys vieraili KOP:n juhlahuoneistossa Aleksanterinkadulla ja syksyllä Yrittäjän Fennian toimitiloissa Itä-Pasilassa.</p> <p>Vuoden 1991 toimintaa leimasi yhdistyksen 20-vuotisjuhlallisuuDET. Yhdistyksen kevätretki järjestettiin Tekniikan museoon Helsingissä ja syysretki puolestaan Kirkkonummella sijaitsevaan Hvitträsk-museoon.</p> <p>Juhlavuoden kannalta tärkein tapahtuma oli Suomen Numismaattikoliiton syyskokouksen isännöinti, minkä yhteydessä järjestettiin suuri 1300 kohteen huutokauppa. Kokousedustajat pääsivät myös tutustumaan SYP:n pankkimuseoon Aleksanterinkadulla.</p> <p>Juhlavuoden näyttely järjestettiin Postipankin Fredrikinkadun konttorissa ja siinä oli esillä 14 numismaattista kokoelmaa. Näyttelyyn liittyen Postipankin "Oma Markka" -lehden numerossa 6/91 oli yhdistyksen hallituksen jäsenten haastattelu otsikolla "Ei ainoastaan rahasta".</p> <p>Syksyllä 1992 yhdistys järjesti numismaattikan luentosarjan Itä-Vantaan Rekolan työväenopistossa. Syyskaudella yhdistyksen edustajat vierailivat Mannerheim-museossa ja Osuuspankkien Keskusliitossa, jossa tutustuttiin Osuuspankki-museoon. Yhdistys oli mukana myös Hotelli Aurorassa järjestetyssä ja suurelle yleisölle suunnatussa avoimessa raha- ja keräilytapahtumassa.</p> <p>Keväällä 1993 yhdistys otti käyttöön kymmenen prosenttien huutomaksun huutokauppoihinsa ja samalla yhdistys siirtyi käyttämään ATK-pohjaista huutokauppaohjelmaa. Vuonna 1994 vuosikokous ja huutokauppa järjestettiin Suomen Urheilumuseossa. Yhdistyksen edustajat osallistuivat vuoden aikana Virkailijoiden Kansanopistolla ja Ravintola Kirjalla pidettyihin keräilykirpputoritapahtumiin suorittaen niissä numismaattisia arviointeja ja jakaen muuta numismaattista informaatiota.</p> <p>Vuoden 1996 vuosikokous ja huutokauppa järjestettiin Ravintola Kirjalla. Vuoden muut huutokaupat järjestettiin Hotelli Aurorassa ja Suomen Urheilumuseossa. Yhdistys osallistui omalla arviointi ja infopisteellä Ravintola Kirjalla ja Töölön Kisahallissa pidettyihin keräilykirpputoritapahtumiin.</p> <p>Yhdistyksen 25-vuotisjuhlahuutokauppa pidettiin keväällä 1996 Hotelli Aurorassa ja siinä oli myynnissä yli tuhat kohdetta. Yhdistyksen kevätkokous järjestettiin Alkon Itämerentalon tiloissa, jossa kokouksen osallistujat saivat tutustua Alkon Myymälämuseoon.</p> <p>Yhdistyksen

juhlavuoden risteily, jossa pidettiin myös Suomen Numismaatikkoliiton syyskokous, järjestettiin syksyllä 1996 ja se suuntautui Tukholmaan. Risteilylle osallistui yli 50 numismaatikkoa ja heidän perheensä jäsentä. Tukholmassa tutustuttiin Wasa-laivaan ja Historiallisen museon kultakammioon.

Vuosituhanen vaihteesta alkaen yhdistys on järjestänyt kokouksensa ja huutokauppansa Suomen Filatelistiseuran kerhohuoneistossa Lönnrotinkadulla. Yhdistyksen 30-vuotisjuhlan kunniaksi teetätettiin oman puhelukortin, joka annettiin jokaiselle yhdistyksen jäsenmaksun maksaneelle jäsenelle.

Yhdistyksen 30-vuotisjuhlamatka, jonka yhteydessä pidettiin myös Suomen Numismaatikkoliiton syyskokous järjestettiin syksyllä 2001 ja se suuntautui Tallinnaan sekä Tarttoon. Matkalle osallistui yli 40 numismaatikkoa ja heidän perheensä jäsentä.

Tallinnassa tutustuttiin paikalliseen keräilykirpputoriin ja Tartossa kaupungin historialliseen keskustaan. Yhdistyksen juhlaillallinen järjestettiin paikallisessa ravintolassa ja juhlaesitelmän piti tohtori Ivar Leimus.

Vuosien 1971-2009 välillä yhdistys on järjestänyt yli 180 rahahuutokauppaa, joissa on myyty yli 40 000 numismaattista kohdetta. Yhdistyksen edustajat ovat tehneet yli 30 tutustumiskäyntiä eri museoihin tai vastaaviin numismaatikkoja kiinnostaviin kohteisiin.

Yhdistys on osallistunut kymmeneen eri keräilytapahtumiin ja se on ollut mukana yli 20:ssä raha- ja kunniamerkkiluettelon luettelon laadinnassa tai jakelussa. Yhdistyksen hallituksen jäsenet ovat suorittaneet myös tuhansia raha-arviointeja.

Helsingin numismaattisella yhdistyksellä on ollut edustaja Suomen Numismaatikkoliiton (perustettu 1970) hallituksessa yhteensä 20 vuoden ajan. Suomen Numismaatikkoliiton hopeinen ansiomitali on myönnetty kahdelle ja pronssinen ansiomitali yhdeksälle yhdistyksemme hallituksen aktiivijäsenelle.

Lassi Kaipainen